

KSZTAŁTOWANIE KOMPETENCJI PERSONALNYCH I SPOŁECZNYCH W SZKOLE ZAWODOWEJ DROGĄ DO SUKCESU NA RYNKU PRACY

O PROJEKCIE

KIM CHCIAŁBYM BYĆ - KIM BĘDĘ

PROBLEM - DANE ZASTANE

- ❖ Liczba bezrobotnych w wieku do 25 lat w Łodzi i województwie przekroczyła 28 000 młodych ludzi (rocznik statystyczny woj. Łódzkiego 01.03.2012)
- ❖ Wzrost liczby bezrobotnych wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych a w szczególności techników – wzrost o 4% w 2010 w stosunku do 2009r. (www.obserwatorium.wup.lodz.pl)
- ❖ Brak doradztwa zawodowego w szkole tworzy problemy w rozwoju tożsamości społecznej uczniów... Wskutek tego uczniowie wybierają kierunki kształcenia w sposób przypadkowy i nieprzemyślany, przez co nie mogą skutecznie konkurować na rynku pracy. (Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi przy WUP raport z 2010 r. *Diagnoza działań osób aktywnie poszukujących pracy w województwie łódzkim. Umiejętności zawodowe - teoria a praktyka. Wyniki badań w województwie łódzkim*)
- ❖ Pracodawcy oczekują od absolwentów określonych kompetencji kluczowych z dużym naciskiem na kompetencje miękkie oparte na czynnikach psychospołecznych (Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP *Potrzeby kadrowe pracodawców województwa łódzkiego. Raport z badań ankietowych.*, Łódź 2011; Forum Pracodawców XI 2010)
- ❖ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyklucza możliwość udzielenia wsparcia interesującej nas grupie docelowej

STAN WSPARCIA OBECNIE

Szkoła
Zawodowa

- Kontakt z pracodawcami

Gimnazjum

- Kontakt z doradztwem
zawodowym

Liceum

- Studia biura karier

Technika

- Brak wsparcia dla uczniów
szkół technicznych

CEL GŁÓWNY PROJEKTU

Wypracowanie, upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki edukacyjnej nowego rozwiązania w postaci *Innowacyjnego Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego* "Kim chciałbym być - kim będę" służącego modernizacji oferty szkół kształcenia zawodowego

termin 1 XII 2011 - 30 VI 2014

ETAPY

- Na podstawie diagnozy i analizy problemu opracowanie wstępnej wersji produktu XII 2011 - VII 2012

ETAP I
8 m-cy

- Testowanie opracowanego produktu VIII 2012 - VII 2013

ETAP II
12 m-cy

- Upowszechnienie i wdrożenie do głównego nurtu polityki zwalidowanego produktu finalnego VIII 2013 - VI 2014

ETAP III
11 m-cy

DIAGNOZA I (I - IV 2011)

Badania pilotażowe

360
uczniów

30
nauczycieli

*Uczniowie
i nauczyciele
widzą potrzeby
zmian i chęci
uczestnictwa*

14
pośredników
pracy

*Brak
kompetencji
społecznych*

DIAGNOZA I

Brak zagadnień
doradztwa w ofercie
kształcenia

Brak przygotowania do wejścia na rynek pracy

Przemiany w edukacji zachodzą powoli

DIAGNOZA II

Wybór ZSP, w których prowadzone były badania (213 ankiet):

ZSP nr 5 - technik handlowiec

ZSP nr 10 - technik informatyk, technik teleinformatyk, technik mechatronik

Zespół Szkół Przemysłu Mody (wcześniej ZSP nr 12) - technik technologii odzieży, technik cyfrowych procesów graficznych

ZSP nr 15 - technik budownictwa, technik ochrony środowiska

ZSP nr 19 - technik logistyk, technik informatyk.

Diagnoza II potwierdziła tezę świadczącą o niewystarczającym wsparciu młodych ludzi w planowaniu ich ścieżki kariery zawodowej oraz o potrzebie tego wsparcia

DIAGNOZA II

- ✘ Zdecydowana większość młodzieży zadeklarowała chęć uczestnictwa w programie wspierającym rozwój kompetencji i umiejętności personalnych i społecznych.
- ✘ We wszystkich szkołach znajdują się potencjalni beneficjenci projektu w ilości od ok. 80% ankietowanych w ZSP 10 i 15 do 100% w ZSP 5.
- ✘ W diagnozie II brali udział pracodawcy – 10 Rekomendacji pracodawców współpracujących z ww. szkołami
- ✘ Główny problem systemu doradztwa zawodowego to fakt, że funkcjonuje on poza systemem szkół - **KOWEziU**

KSZTAŁTOWANIE KOMPETENCJI PERSONALNYCH I SPOŁECZNYCH W SZKOLE ZAWODOWEJ DROGĄ DO SUKCESU NA RYNKU PRACY

STRATEGIA

KIM CHCIAŁBYM BYĆ - KIM BĘDĘ

CEL WPROWADZENIA INNOWACJI

Wypracowanie, upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki edukacyjnej nowego rozwiązania w postaci *Innowacyjnego Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego* "Kim chciałbym być - kim będę" służącego modernizacji oferty szkół kształcenia zawodowego

termin 1 XII 2011 - 30 VI 2014

CEL WPROWADZENIA INNOWACJI CD.

1. Podwyższenie o 60% poziomu umiejętności 10 nauczycieli/ek (N) organizujących proces podnoszenia kompetencji personalnych i społecznych U w zakresie wdrażania do praktyki edukacyjnej IPSzDZ w czasie trwania projektu poprzez uczestnictwo w szkoleniu i warsztatach.
2. Podwyższenie o 60% kompetencji personalnych i społecznych u 120 U technikum (66 K i 54 M) z uwzględnieniem planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej w powiązaniu z gospodarką opartą na wiedzy (w okresie IX 2012 – VI 2013r.) poprzez uczestnictwo w całym cyklu zajęć.
3. Podwyższenie o 60% poziomu umiejętności 120 U (66K i 54M) z zakresu IPSzDZ (w okresie IX 2012 – VI 2013 r) poprzez uczestnictwo w całym cyklu zajęć.
4. Podwyższenie o 30% kompetencji 180 N w zakresie IPSzDZ na etapie upowszechniania (w okresie VII 2013 – VI 2014r.) poprzez uczestnictwo w konferencjach i konsultacjach.
5. Uzyskanie wiedzy przez 40 osób/decydentów nt. produktu.

POŻĄDANY STAN DOCELOWY

1. w technikach jest wdrożony i realizowany szkolny program doradztwa zawodowego o charakterze powszechnym i obowiązkowym w wymiarze 27 godzin dydaktycznych w podziale na 25 godzin warsztatów i 2 godzin indywidualnych konsultacji – **5 szkół**
2. nauczyciele w technikach stają się ekspertami szkolnego programu doradztwa zawodowego i potrafią skutecznie diagnozować potrzeby uczniów, ich predyspozycje, słabe i mocne strony w zakresie kształtowania ścieżki kariery zawodowej – **10 n-li**
3. uczniowie są świadomymi uczestnikami procesu edukacyjnego w zakresie planowania kariery zawodowej zapewniającego uzyskanie umiejętności potrzebnych na rynku pracy – **120 uczących się**
4. wypracowane rozwiązania są wykorzystywane przez inne szkoły prowadzące kształcenie na poziomie technikum – **w Łodzi 18 ZSP**

OPIS INNOWACJI

Innowacyjność podejścia do problemu polega na:

- zbadaniu, w której grupie docelowej w największym zakresie potrzebne jest wsparcie,
- zdiagnozowaniu, w jakim zakresie grupa ta potrzebuje wsparcia,
- opracowaniu form wsparcia dostosowanych do potrzeb grup docelowych,
- zaproponowaniu nowatorskich rozwiązań organizacyjnych w celu rozwiązania problemu.

Powołanie 5 osobowego zespołu ekspertów (14 seminarów):

prof. dr hab. Henryk Skłodowski - Dziekan w Społecznej Akademii Nauk
prof. dr hab. Andrzej Falkowski - Kierownik Katedry w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej
w Warszawie
dr Elżbieta Ciepucha - Kierownik Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP
mgr Małgorzata Sienna - Kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego w ŁCDNiKP
mgr inż. Ryszard Mirys - Prezes Zarządu Spółki z o.o. Engorem

INNOWACJA

Innowacją jest **sposób rozwiązania problemu** świadomego wejścia na rynek pracy absolwentów techników oraz elastycznego dostosowywania się do zmian poprzez wdrożenie

Innowacyjnego Programu Szkolnego
Doradztwa Zawodowego

„Kim chciałbym być – kim będę”

PRODUKT

IPSzDZ

Poradnik dla
nauczyciela

• Przewodnik dla uczącego się

PRODUKT

Innowacyjny Program Szkolnego Doradztwa Zawodowego

- ✓ modułowy
- ✓ 25 godzin zajęć grupowych
- ✓ 2 godziny konsultacji indywidualnych
- ✓ pakiet edukacyjny

IPSDZ

I

- Poznaję siebie -6 godz.

II

- Kompetencje personalne i społeczne w kontekście rozwoju zawodowego - 6 godz.

III

- Regionalny i ponadregionalny rynek pracy – 5 godz.

IV

- Kwalifikacje zawodowe. Polska i Europejskie Ramy Kwalifikacji - 4 godz.

V

- Indywidualny Plan Działania - 4 godz.

PRZEWODNIK DLA UCZĄCEGO SIĘ

Temat 1

Samoświadomość i samowiedza

Mini wykład:

Wyjaśnienie pojęcia **samoświadomość** lub **samowiedza**.

Rozumiane są jako wiedza o sobie, na którą składają się:

- umiejętność adekwatnej oceny swoich mocnych / słabych stron,
- poziom posiadanej wiedzy z różnych dziedzin,
- adekwatne określenie swoich zainteresowań, zdolności, umiejętności praktycznych, cech osobowości (np. charakteru, temperamentu, reagowania na stres, systemu wartości, sposobu komunikowania się z innymi ludźmi).

Samowiedza ma bardzo istotny wpływ na wybór kariery zawodowej. Im jest ona wyższa, tym wybór zawodu jest bardziej świadomy, a tym samym bardziej trafny i samodzielny, rokując sukces zawodowy i osobisty.

Ćwiczenie 1. Samoświadomość

Wyjaśnij pojęcia samoświadomość lub samowiedza posługując się metodą testu uzupełniania zdań.

TEST UZUPEŁNIANIA ZDAŃ

Nazwisko i imię....., wiek....., data.....

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA

- ❖ Mini wykład
- ❖ Ćwiczenia
- ❖ Zalecenie metodyczne
- ❖ Środki dydaktyczne
- ❖ Ocenianie
- ❖ Literatura
- ❖ Załączniki

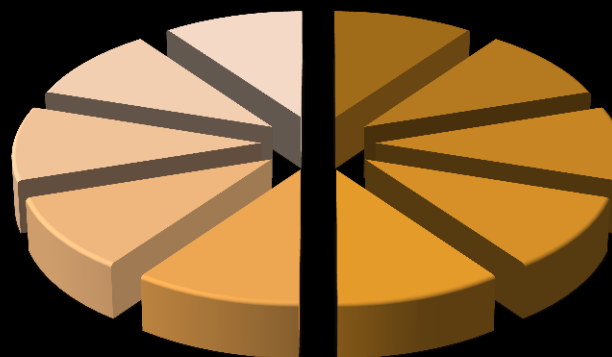

TESTOWANIE

- ✘ Przeprowadzono na I etapie warsztaty dla 10 nauczycieli.
- ✘ Przeprowadzenie testowania produktu przez 10 nauczycieli i 120 uczniów poprzez organizację 25h zajęć grupowych warsztatów i 2h konsultacji indywidualnych.
- ✘ W warsztatach uczestniczyć będą uczniowie klas II – IV w grupach 12 osobowych raz w tygodniu po 1h wpisanej w harmonogram zajęć szkolnych w terminie X 2012 - IV 2013.
- ✘ Każdy Nauczyciel przepracuje 49 h (25h warsztaty + 24h konsultacji indywidualnych).
- ✘ Kontynuacja prac grupy eksperckiej przez cały okres trwania zadania

ilość uczniów 12 x 10 grup

- ZSP nr 5
- ZSP nr 5
- ZSP nr 10
- ZSP nr 10
- ZSPM
- ZSPM
- ZSP nr 15
- ZSP nr 15
- ZSP nr 19
- ZSP nr 19

TESTOWANIE

Harmonogram działań testujących

Działanie	2012					2013						
	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
Konsultacje grupy eksperckiej												
Wybór grupy uczestników												
Organizacja warsztatów i konsultacji												
Monitoring i ewaluacja												
Procedura certyfikacji nauczycieli												

CZY INNOWACJA DZIAŁA?

Wskaźniki	Wartość	Źródło weryfikacji
Liczba uczniów, którzy podnieśli swoje kompetencje personalne i społeczne	120	Deklaracje uczestnictwa, listy obecności na warsztatach, karta odbytych konsultacji indywidualnych, certyfikaty
Stopień o jaki wzrosnie poziom kompetencji u 120 uczniów	60%	Test na początku i na końcu zajęć, ankieta ewaluacyjna, hospitacja zajęć
Liczba uczniów, którzy podwyższyli swoje umiejętności z zakresu predyspozycji i orientacji zawodowych	120	Deklaracje uczestnictwa, listy obecności na warsztatach, karta odbytych konsultacji indywidualnych, certyfikaty
Stopień o jaki wzrosną u 120 uczniów umiejętności z zakresu predyspozycji i orientacji zawodowych	60%	Test na początku i na końcu zajęć, ankieta ewaluacyjna, hospitacja zajęć

UPOWSZECHNIANIE

Odbiorcy:

1. Uczniowie techników w: ZSP nr 5, ZSP nr 10, Zespole Szkół Przemysłu Mody, ZSP nr 15 i ZSP nr 19 – 120 osób
2. Nauczyciele uczniów z w/w szkół – 10 osób
3. Uczniowie techników z terenu województwa łódzkiego – błąd techniczny

Użytkownicy:

- ~~1. Uczniowie techników z terenu województwa łódzkiego – błąd techniczny~~
2. Nauczyciele uczniów z techników z terenu województwa łódzkiego – 180 osób / 18 ZSP w Łodzi
3. Doradcy zawodowi
4. Przedstawiciele instytucji rynku pracy
5. Przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych
6. Władze oświatowe
7. Władze samorządowe. (łącznie dla pkt-ów 3-7 40 osób)

UPOWSZECHNIANIE CD.

Działania upowszechniające:

1. organizacja konferencji informacyjnej na temat produktu i celów realizowanego projektu – 11.06.2012 r. dla 80 osób
2. organizacja konferencji upowszechniającej produkt dla szkół ponadgimnazjalnych – 09.2013 r. dla 90 osób
3. wydruk i przeprowadzenie wysyłki produktu do potencjalnych użytkowników spoza szkół objętych projektem (min. 40 osób) – 08.2013 r.
4. organizacja konferencji podsumowującej projekt – 06.2014 r dla 100 osób
5. spotkania informacyjne w Biurze Projektu
6. warsztaty i konsultacje dla uczniów i nauczycieli (min. 40 konsultacji)
7. upowszechnienie Innowacyjnego Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego w formie podręcznika (wersja tradycyjna – 550 szt. i elektroniczna – 1200 szt.)
8. opracowanie artykułów w czasopismach branżowych lub naukowych (min. 2 publikacje)
9. funkcjonowanie strony internetowej projektu

WŁĄCZANIE

EFEKT

Zaimplementowanie Innowacyjnego Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego do programu zajęć edukacyjnych w technikach

Wskaźnik	Wartość	Sposób weryfikacji
Liczba szkół, które wprowadziły IPSzDZ do programów w trakcie trwania projektu	5	Zaświadczenia, umowy o świadczenie wolontariatu
Liczba nauczycieli, którzy podwyższą swoje kompetencje w zakresie IPSzDZ	180	Lista obecności na konferencji upowszechniającej, konferencji podsumowującej oraz konsultacjach
Stopień o jaki wzrosną kompetencje u 180 nauczycieli	30%	Testy na początku i na końcu spotkań

WŁĄCZANIE CD.

Grupą docelową działań włączających do głównego nurtu będą:

Mainstreaming horyzontalny:

- 180 nauczycieli z 18 ZSP z Łodzi i placówek oświatowych z woj. łódzkiego, które posiadają w swoim składzie technika, a pośrednio ich uczniowie

Mainstreaming wertykalny (40 przedstawicieli władz oświatowych, rządowych, samorządowych i NGO):

1. Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi
2. Kuratorium Oświaty w Łodzi
3. Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
4. Urząd Marszałkowski w Łodzi
5. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
6. Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
7. Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi
8. Organizacje pozarządowe – 10
9. Ministerstwo Edukacji Narodowej
10. Ośrodek Rozwoju Edukacji
11. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej
12. Instytut Badań Edukacyjnych

WŁĄCZANIE CD.

Działania włączające:

1. Warsztaty i konsultacje dla uczniów techników prowadzone przez 10 certyfikowanych ekspertów – nauczycieli (planowany termin: IX 2013 – V 2014r.
2. Konsultacje grupowe przeprowadzone przez szkolnych ekspertów, którzy będą odpowiedzialni za ewentualne wdrożenie Programu do praktyki edukacyjnej danej szkoły (ok. 40 konsultacji)) (planowany termin: IX 2013 - V 2014r.)
3. Rekomendowanie wprowadzenia Innowacyjnego Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego przez technika podczas konferencji upowszechniającej oraz podsumowującej projekt (ok. 140 os.) (planowany termin: IX 2013, VI 2014r.)
4. Zarekomendowanie zwalidowanego rozwiązania do włączenia go do głównego nurtu polityki oświatowej państwa w postaci wprowadzenia do podstawy programowej kształcenia ponadgimnazjalnego nowego programu realizowanego w postaci przedmiotu nauczania o proponowanej nazwie **planowanie kariery**.

KAMIENIE MIŁOWE

Lp.	Wydarzenie	Termin
1	Rozpoczęcie działań testujących	VIII 2012
2	Zakończenie działań testujących; Certyfikacja nauczycieli testujących produkt	VI 2013
3	Ewaluacja zewnętrzna zakończona raportem	VII 2013
4	Przekazanie produktu finalnego do walidacji	VII 2013
5	Rozpoczęcie działań upowszechniających	VIII 2013
6	Organizacja konferencji upowszechniającej	IX 2013
7	Konferencja podsumowująca projekt; Zakończenie działań upowszechniających	VI 2014

NAJWAŻNIEJSZE RYZYKA DLA PROJEKTU

- ❖ Brak chętnych uczniów spełniających kryteria naboru
- ❖ Nieosiągnięcie zakładanego poziomu kompetencji i umiejętności przez uczniów
- ❖ Nieosiągnięcie zakładanej liczby nauczycieli (180) na etapie upowszechniania
- ❖ Nieosiągnięcie zakładanej liczby osób (40) z grupy decydentów

*Przez dziesiątki lat wyuczony zawód dawał
ludziom utrzymanie często przez całe życie, aż do
emerytury.*

*Dziś trzeba być przygotowanym na to, że kariera
rozwijać się będzie dynamicznie, a my pracować
będziemy nie tylko w wielu miejscach, ale i kilku
zawodach.*

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

KIM CHCIAŁBYM BYĆ - KIM BĘDĘ